herpy

GEKKOER

Robust velvet gecko

Amalosia robusta

Amalosia robusta er en kraftigt bygget, nataktiv gekko fra det østlige Australien med lyse pletter på en grå eller mørkebrun ryg og en flad, bred hale. Den klatrer på klipper og træstammer og klarer sig både i skov og i byernes udkant. Pasningen er kun lidt beskrevet og bygger på nært beslægtede arter.

Familie: Diplodactylidae Tidligere navn: *Nebulifera robusta; Oedura robusta* Udgivet 16. november 2026

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**15-18 cm** total længde inkl. hale
Levetid	**10-15 år**
Aktiv	**Nat**
Levevis	**Træboende og klippeboende**
Biotop	**Savanne og klippeterræn**
Sværhedsgrad	**Øvet**

PASNING

Min. terrarie	**45 × 45 × 60 cm** L × B × H til 1 voksent dyr
Temperatur, dag	**22-27 °C**
Hotspot	**30-33 °C**
Temperatur, nat	**16-22 °C**
Luftfugtighed	**40-65 %**
UVB	**Valgfri** Ferguson-zone 1
Kost	**Insekter**
Holdes	**Enkeltvis eller parvis**

AVL

Formering	**Æglæggende**
Kuldstørrelse	**2 æg**
Kuld pr. år	**3-5**
Inkubation	**60-65 dage** ved 27-29 °C

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Ikke omfattet**
EU-bilag	**Ikke omfattet**
IUCN	**Ikke truet (LC)**

Arten står hverken på CITES eller i EU's bilag til forordning 338/97, så der kræves ingen CITES-papirer. Australien tillader ikke udførsel af vilde dyr, så dyr i handlen er opdrættet i fangenskab. Spørg altid sælgeren om herkomst og opdrætsbevis. Ellers gælder dyrevelfærdslovens almindelige krav.

Om arten

Amalosia robusta er en kraftigt bygget gekko, der bliver op til omkring 8 cm fra snude til kloak og 15-18 cm inklusive hale. Farven er grå til mørkebrun med lyse, uregelmæssige pletter hen over ryggen, og tegningen varierer en del fra dyr til dyr. Halen er flad og bred, særligt når den er vokset ud igen. Fingre og tæer ender i brede hæfteskiver, der giver greb på næsten alle overflader, også glas. Øjnene har ingen låg, og gekkoen renser dem med tungen.

Arten blev beskrevet i 1885 som *Oedura robusta*. I 2012 fik den sin egen slægt, *Nebulifera*, "skybæreren", efter de lyse pletter på ryggen. I 2023 blev *Nebulifera* slået sammen med *Amalosia*, fordi arten genetisk hører hjemme blandt slægtens øvrige arter, og den hedder nu *Amalosia robusta*. Den er slægtens største art.

Gekkoen er territorial. Hannerne forsvarer et jagtområde og kan slås så voldsomt, at man hører høje, pibende lyde. Bider den, når den fanges, er bidet svagt og trækker ikke blod.

Udbredelse og levested

Amalosia robusta lever i det østlige Australien, fra kysten omkring Newcastle og indlandet syd for Dubbo i New South Wales og nordpå til kysten omkring Rockhampton og indlandet omkring Emerald i Queensland. Ældre opgørelser nævner bestande helt op til Atherton Tableland. Arten er almindelig i Brisbanes ydre forstæder, og en stor bestand lever på klippeskrænterne ved Kangaroo Point midt i byen.

Udbredelsen er stor og sammenhængende, og arten regnes ikke for truet.

> **Oprindelig udbredelse:** Australien.

LEVESTED

Amalosia robusta er fleksibel og lever i varmt tempereret til subtropisk skov og åben skov. Den findes både på træer, hvor den sidder under løs bark på eukalyptus, og på klippeafsatser og i klippesprækker. Den klarer sig også i rester af natur inde i byerne og flytter ofte ind i huse tæt ved skov, hvor den sidder bag skodder og under tagudhæng.

Gekkoen er nataktiv. Om dagen gemmer den sig i sprækker, og om natten jager den tæt ved sit skjul. Føden er insekter og andre hvirvelløse dyr, og den slikker også plantesaft og nektar. Den ædes af ugler og andre natfugle, slanger og store edderkopper.

Temperatur og fugt på gekkoens gemmesteder er ikke målt. Klimaet er varmt og fugtigt om sommeren og mildt og tørrere om vinteren.

Pasning

TERRARIET

Pasningen af *Amalosia robusta* er kun lidt beskrevet, og tallene i vejledningen er lånt fra de nært beslægtede *Oedura castelnaui*, *Oedura monilis* og *Oedura tryoni*, som lever på næsten samme måde. Et enkelt voksent dyr skal have et højt terrarie på mindst 45 × 45 × 60 cm (længde × bredde × højde). Et par kan holdes i 60 × 45 × 60 cm.

Indret med korkbark, flade korkrør og skrå grene, så gekkoen kan krybe ind under noget, der presser let mod ryg og bug. En bagvæg af kork eller sten med sprækker giver gode gemmesteder, og en hylde med klippestykker passer til artens naturlige levested. Som bund bruges en blanding af jord uden gødning og sand, dækket af tørre blade.

Terrariet skal have god ventilation og en tør ende. Låg og døre skal slutte tæt, for arten klatrer på glas og finder enhver sprække.

TEMPERATUR

Tallene er lånt fra beslægtede *Oedura*-arter. Om dagen skal der være 22-27 °C i terrariet, og under en varmekilde i den ene ende kan der være 30-33 °C. Om natten må temperaturen falde til 16-22 °C. En lille varmemåtte under det ene hjørne eller en lav varmepære med termostat er normalt nok, og i en stue med almindelig stuetemperatur er ekstra varme ofte unødvendig.

I de kølige måneder kan hotspotten sænkes til omkring 30 °C, og temperaturen i terrariet må ikke falde under 15 °C. Mål med et digitalt termometer i begge ender.

Læs mere: Varme og temperatur

LUFTFUGTIGHED OG VAND

Luftfugtigheden holdes på 40-65 %. Sprøjt den ene halvdel af terrariet grundigt hver anden dag om sommeren, så bunden tørrer op i løbet af dagen, og hold det tørrere i de kølige måneder. Stil en lav skål med frisk vand i den kølige ende. Konstant fugt giver mug og hudproblemer.

Gekkoen drikker gerne dråber fra væggene.

Læs mere: Luftfugtighed, sprøjtning og ventilation

LYS OG UVB

Arten er nataktiv og kræver ikke UVB, men et svagt UVB-rør til skyggedyr (Ferguson-zone 1) over den ene side af terrariet giver en sikrere kalkomsætning, så længe der er skygge og skjul. Dagslængden følger årstiderne: 12-13 timer om sommeren og 10-11 timer om vinteren, styret af et tænd-sluk-ur. Brug ikke farvet natlys eller stærke spotlamper.

Læs mere: Lys og UVB

FODER

Amalosia robusta tager enhver passende insektføde: fårekyllinger, græshopper, kakerlakker og små melorme. Byttet skal være mindre end afstanden mellem øjnene.

Voksne dyr fodres 2-3 gange om ugen og ungdyr 3-4 gange om ugen, og i de kølige måneder kan fodringen trappes ned til en gang hver 7.-10. dag. Pudr foderet med kalk, og giv multivitamin 1-2 gange om måneden. Insekter, der ikke bliver spist, tages ud igen næste morgen.

Læs mere: Foderdyr: hold og avl Læs mere: Kalk, vitaminer og tilskud

ADFÆRD OG HÅNDTERING

Arten er territorial og holdes bedst enkeltvis eller som et par. Hanner må ikke holdes sammen. Dyret er hurtigt og kan smide halen, så det skal ikke håndteres mere end nødvendigt. Tag aldrig fat i halen.

Gekkoen er et dyr at kigge på. Om dagen sidder den i sit skjul og kommer først frem, når lyset er slukket. Den kan pibe højt, når den slås med andre.

Avl

KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Hannen har tydelige bump ved halens rod (hemipenis-poser) og porer foran kloakken. Alder og vægt ved kønsmodenhed er ikke dokumenteret for arten. Hunnerne skal være fuldt udvoksede og i god kondition, før de sættes i avl.

PARRING

Avlssæsonen følger de varme måneder; hos nært beslægtede *Oedura*-arter varer den fra oktober til februar, altså det australske forår og sommer. Hannen sættes ind i hunnens terrarie og tages ud igen, hvis hun jages. En kølig og tør periode om vinteren hjælper på kondition og avl. Præcise oplysninger om arten er ikke dokumenteret.

ÆGLÆGNING OG KULD

Hunnen lægger to æg med pergamentagtig skal pr. kuld. Hos beslægtede *Oedura*-arter kommer der et nyt kuld hver 4.-5. uge, i alt 3-5 pr. sæson, og tallet er lånt derfra. Stil en lille plastboks med indgangshul og 3-4 cm fugtig sphagnum eller kokosmuld i terrariet. Æggene kan ligge nogle dage i fugtigt substrat uden at tage skade.

INKUBATION

Flyt æggene forsigtigt til en lille boks med fugtig perlit eller vermiculite uden at vende dem, og inkuber dem ved 27-29 °C. Ved den temperatur klækker æg af beslægtede *Oedura*-arter efter 60-65 dage, og tallene er lånt derfra. Æg, der falder sammen og bliver mugne, er ubefrugtede eller døde. Om temperaturen bestemmer kønnet hos *A. robusta*, er ikke dokumenteret.

OPDRÆT AF UNGER

Ungerne skifter hud inden for de første to døgn og begynder at æde efter fem til otte dage. Giv bittesmå fårekyllinger pudret med kalk. Flere unger kan holdes sammen de første 6-8 måneder, men hannerne skal skilles, så snart hemipenis-bumpene ses. Unger fodres 3-4 gange om ugen og flyttes til et større terrarie, når de er omkring halvt udvoksede.

Sundhed og typiske fejl

Der findes ingen artsspecifik dokumentation om sygdomme hos *Amalosia robusta*. De typiske problemer hos små, nataktive gekkoer er:

- For lidt kalk og D3-vitamin, som giver bløde kæber og krumme ben. Pudr foderet.
- Konstant fugt og dårlig ventilation, som giver svamp og hudproblemer.
- Rester af gammel hud på tæer og halespids. Giv et fugtigt skjul, og løsn resterne med lunkent vand.
- Tabt hale efter håndtering eller slagsmål. Det er ikke farligt, men halen vokser ud i en anden form.

Søg dyrlæge med erfaring i krybdyr, hvis dyret taber sig, ikke spiser i flere uger eller ser slapt ud.

Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.